

فصل هشت

۱۰

اندازه‌گیری

۸۶

جمع و جمیع
تفریق اعدا
سازقی

کدام و
احتمال

۱۰۴

آمار و نمودار

۱۱۹

فصل
پنجم

فصل
ششم

فصل
هفتم

فصل
هشتم

اعدادی
سازقی

۵

عدد و رقم

فصل
اول

۲۰

جمع و تفریق
اعداد و رقمی

۸۹

اشکال
هندسی

۳۹

اعدادی
سازقی

۵۶

نام و نام خانوادگی:

نام معلم:

نام مدرسه:

کلاس:

سال تحصیلی:

فصل
اول

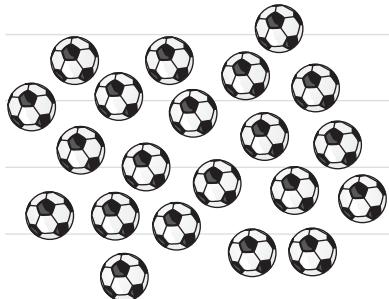
عدد و شمارش

صفحه ۲ کتاب درسی

فحایلیت

در شکل رو به رو چند توپ است؟ بشمارید و بنویسید.

از چه راهی استفاده کردید تا شمارش توپ‌ها دقیق و

درست باشد؟

در این مورد با بقیه‌ی همکلاسی‌ها گفت و گو کنید.

می‌توانید روی هر توپ یک علامت بزنید تا در شمارش

آن‌ها به اشتباه نیفتد. اگر به جای تصویر، توپ‌ها را در

اختیار شما می‌گذاشتند، چه طور می‌شمردید؟

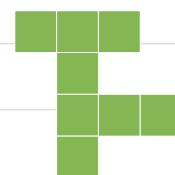
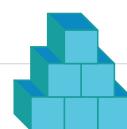
صفحه ۲ کتاب درسی

کار در کلاس

هر کدام از شکل‌ها چه عددی را نشان می‌دهند؟

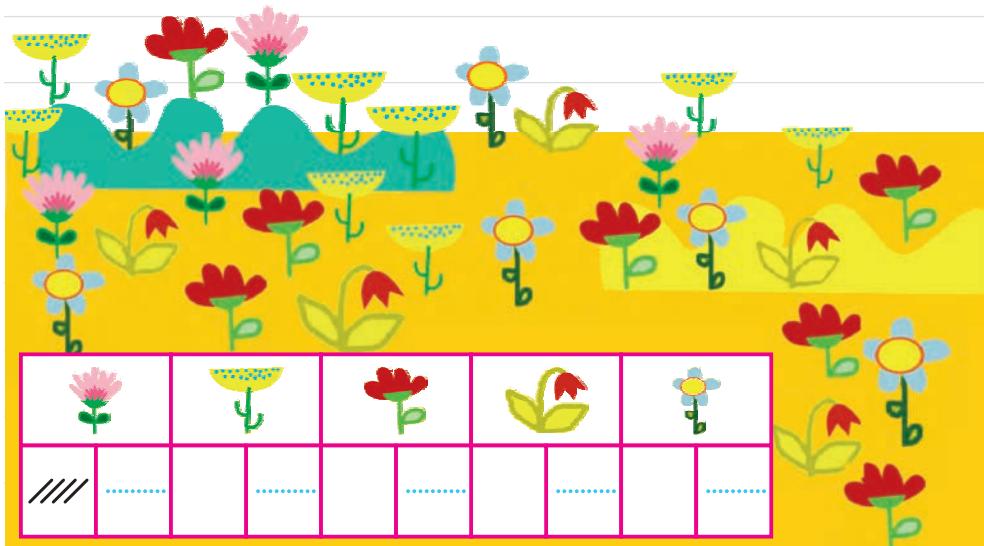
|||| / |||

فُحَالِيْت

این فعالیت را دونفره انجام دهید. یک نفر نام شکل‌ها را بگوید و نفر دوم چوب خط بکشد. در پایان با شمارش چوب خط‌ها، تعداد هر شکل را بنویسید.

● جدول شگفت‌انگیز زیر را کامل کنید.

۱ هر شکل چه ساعتی را نشان می‌دهد؟

۲ با خطکش عددهای مثل هم را به هم وصل کنید.

6

2

4

5

1

7

3

9

8

۹

۷

۵

۴

۱

۸

۳

۴

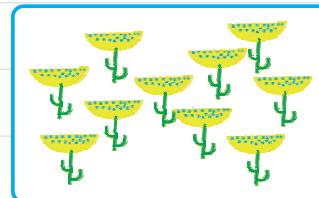
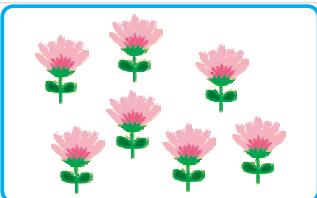
۶

۳ در جای خالی عدد مناسب بنویسید.

۷ - - - - ۱۰

۳ - - - - ۵

حدس بزنید در کدام شکل تعداد گل‌ها بیشتر است؟

۴ با توجه به شکل بالا عبارت زیر را کامل کنید و از دو طرف بخوانید:

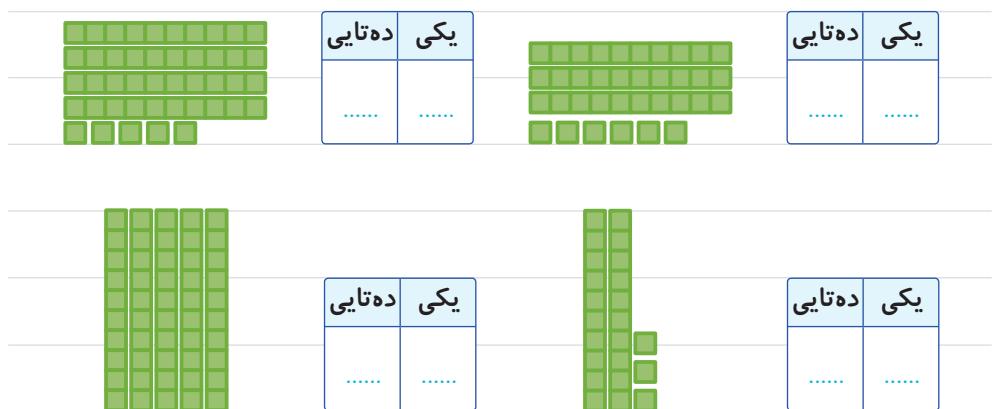
دسته‌های ده‌تایی و یکی

صفحه‌ی ۵ کتاب درسی

فعالیت

با توجه به شکل جدول‌ها را کامل کنید:

صفحه‌ی ۵ کتاب درسی

کار در کلاس

نوشتن عددها را ادامه دهید:

۱۰ ۲۰ ..... ۹۰

ده - بیست - سی - ..... هشتاد - شصت -

صفحه‌ی ۶ کتاب درسی

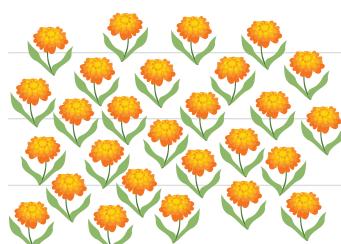
فعالیت

۱ برای شمارش شکل‌ها، دسته‌های ده‌تایی جدا کنید

و با کامل کردن جدول، تعداد شکل‌ها را بنویسید.

به حروف:

یکی	ده‌تایی
.....	.....

به عدد:

به عددهای ۱۳ و ۴۷ عددی ارقامی می‌گوییم. رقم‌های هر کدام را نام ببرید.

۲ با رقم‌های ۳ و ۵ هر چه قدر می‌توانید عدد دو رقمی بنویسید.

۲ عدد دو رقمی نوشته شد یا ۴ عدد دو رقمی؟ توضیح دهید و در این مورد در کلاس گفت و گو کنید.

حالا با رقم های ۷ و ۴ عده های دو رقمی بنویسید.

صفحه ۷ کتاب درسی

تمرین

۱ نوشتند عده ها را ادامه دهید و جاهای خالی را کامل کنید.

۷۳ - ۷۴ - ۷۷ - ۸۰

سی و هشت - سی و نه - چهل و دو

۵۸ - ۶۱ - ۶۲

۲ با رقم های ۳ و ۷ عده های دو رقمی بنویسید.

۳ جاهای خالی را کامل کنید.

دھگان	یکان
۷	۱

دھگان	یکان
.....	.....

دھگان	یکان
.....	.....

۵۳

۴ عده های دو رقمی را با عدد و حروف بنویسید.

رقم یکان ۴ و رقم دھگان ۷:

رقم یکان ۳ و رقم دھگان ۵:

رقم یکان ۰ و رقم دھگان ۵:

۵ یک عدد ۲ رقمی بنویسید که رقم یکان آن ۴ و رقم دھگان آن ۳ تا بیشتر از رقم یکان

باشد.

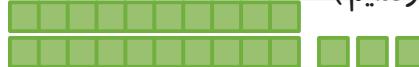
صفحه ۷ کتاب درسی

الگویابی کن

۱ علی ۲۳ تا کتاب دارد. ۱۱ تا از آن‌ها کتاب داستان و بقیه کتاب علمی است. علی چند کتاب

علمی دارد؟ (در اینجا به جای کتاب از مرتع استفاده کردند).

علی ..... کتاب علمی دارد.

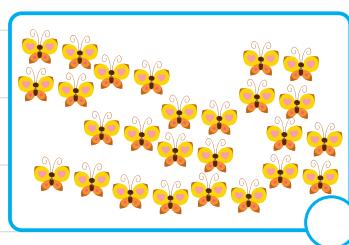
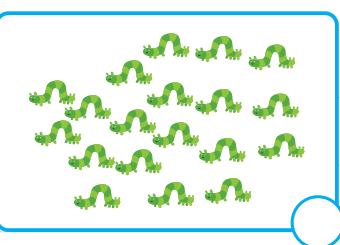
۲ زهرا ۳۷ عکس دارد. ۲۳ تا از عکس‌ها رنگی و بقیه سیاه و سفید هستند. زهرا چند عکس

سیاه و سفید دارد؟ زهرا ..... عکس سیاه و سفید دارد.

۳ شکل زیر چه عددی را نشان می‌دهد؟ با رسم شکل پنجمین عدد بعد از آن را بنویسید.

در کدام قسمت تعداد شکل‌ها بیشتر است؟ ✗ بزنید.

۱ حالا شکل‌ها را بشمارید. آیا حدس شما درست بود؟

۱ امروز روز هفتم ماه است. ۸ روز بعد، چه روزی از ماه است؟ ..... ماه است.

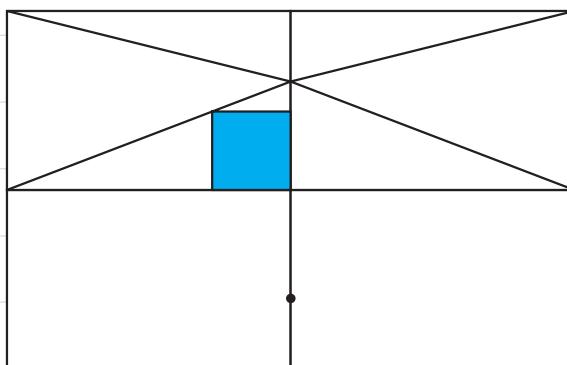
۲ سینا ۱۲ کتاب دارد. امروز ۵ تا کتاب دیگر خرید. حالا چند کتاب دارد؟

+++++ +++ //

کتاب دارد.

کامل کن

سه قسمت دیگر شکل را مانند قسمت داده شده با خط کش یا شابلون کامل کنید؛ طوری که اگر شکل را از روی خطها تا کنیم، قسمت های چپ و راست یا بالا و پایین روی هم بیفتد.

استفاده از رسم چوب خط یا محور هم راهبرد رسم شکل به حساب می آید.

جمع و تفریق

صفحه ۹ کتاب درسی

فحالیت

۱ حاصل جمع و تفریق ها را با انگشتان خود به دست آورید.

$$4 + 3 = \dots$$

$$3 + 4 = \dots$$

$$8 - 4 = \dots$$

$$7 - 5 = \dots$$

۲ حاصل جمع ها را با رسم چوب خط پیدا کنید.

$$7 + 8 = \dots$$

$$6 + 6 = \dots$$

۳ حاصل تفریق را با رسم شکل پیدا کنید.

$$12 - 7 = \dots$$

$$14 - 8 = \dots$$

۴ حاصل جمع‌ها را با رنگ کردن مربع‌ها به دست آورید.

$$۴ + ۶ + ۷ = \dots$$

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

$$۳ + ۴ + ۵ + ۶ = \dots$$

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

۵ حاصل تفریق‌ها را با استفاده از محور به دست آورید.

$$۱۵ - ۷ = \dots$$

$$۱۳ - ۹ = \dots$$

صفحه‌ی ۱۰ کتاب درسی

کار در کلاس

حاصل جمع‌ها و تفریق‌های زیر را از هر راهی که دوست دارید، به دست آورید.

$$۶ + ۷ = \dots$$

$$۱۴ - ۸ = \dots$$

$$۸ + ۹ = \dots$$

$$۱۱ - ۵ = \dots$$

صفحه‌ی ۱۱ کتاب درسی

فعالیت

۱ این فعالیت را به صورت دونفره انجام دهید. ۷ مهره (یا هر چیز دیگر)

را روی میز بگذارید. یک نفر تعدادی از آن‌ها را در دست بگیرد. نفر دوم

با توجه به تعدادی که روی میز باقی مانده، تعداد مهره‌هایی را که نفر اول

برداشته است، پیدا کند. همین فعالیت را برای ۸ و ۹ و ۱۰ مهره تکرار کنید.

۲ در کلاس اول شمارش ۵ تا ۵ تا و ۱۰ تا را یاد گرفته‌اید. حالا الگوها را ادامه دهید.

$$۵, ۱۰, ۱۵, ۲۰, \dots, \dots, \dots, \dots, \dots, \dots$$

$$۱۰, ۲۰, ۳۰, \dots, \dots, \dots, \dots$$

صفحه‌ی ۱۱ کتاب درسی

کار در کلاس

$$۱۰ + ۲۰ + ۵ = \dots$$

حاصل جمع‌ها را به دست آورید.

$$۵ + ۵ + ۲۰ + ۳۰ = \dots$$

$$۴۰ + ۵ + ۱۰ + ۵ + ۵ = \dots$$

$10 + 5 + 20 + 5 + 3 = \dots$

$3 + 4 + 10 + 20 + 5 + 5 = \dots$

$2 + 5 + 20 + 10 + 5 = \dots$

$10 + 5 + 20 + 5 + 30 + 5 = \dots$

صفحه‌ی ۱۱ کتاب درسی

ساعت از چند گذشته است؟

ساعت به چند مانده است؟

صفحه‌ی ۱۲ کتاب درسی

۱ با استفاده از دو مداد رنگی آبی و سبز، مریع‌ها را به روش‌های مختلف رنگ کنید و ماند

$5 + 2 = 7$

نمونه جمع بنویسید.

$\dots + \dots = 7$

$\dots + \dots = 7$

$\dots + \dots = 7$

$\dots + \dots = 7$

۲ با استفاده از ۳ مداد رنگی مختلف مریع‌ها را رنگ کنید و جمع مربوطه را کامل کنید.

$\dots + \dots = 10$

$\dots + \dots = 10$

$\dots + \dots = 10$

۳ حاصل هر عبارت را با استفاده از محور پیدا کنید.

$$۵ + ۸ = \dots$$

$$۱۳ - ۸ + ۷ = \dots$$

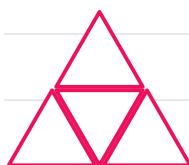

صفحه‌ی ۱۲ کتاب درسی

فلاتق باش

مانند نمونه با استفاده از شابلون ۴ مثلث کنار هم رسم کنید. چند شکل مختلف دیگر به این

ترتیب می‌توان ساخت؟

شمارش چندتا چندتا

صفحه‌ی ۱۳ کتاب درسی

فعایت

۱ با چینه‌ها ساختمان بسازید. هر طبقه با ۴ چینه درست می‌شود.

ساختمان ۲ طبقه با چند چینه ساخته می‌شود؟

ساختمان ۳ طبقه با چند چینه ساخته می‌شود؟

ساختمان ۴ طبقه با چند چینه ساخته می‌شود؟

ساختمان ۵ طبقه با چند چینه ساخته می‌شود؟

۴, ۸, ... , ...

حالا الگوی عددی مقابل را کامل کنید.

۲ حالا هر طبقه ساختمان را با ۶ چینه درست کنید. ساختمان سازی را

تا طبقه‌ی پنجم ادامه دهید و به کمک آن الگوی عددی را کامل کنید.

۶, ۱۲, ... , ...

۳ شمارش چندتا چندتای مقابل را کامل کنید.

صفحه‌ی ۱۳ کتاب درسی

۳, ۶, ...

۱ شمارش چند تا چند تای مقابله را با رسم شکل کامل کنید.

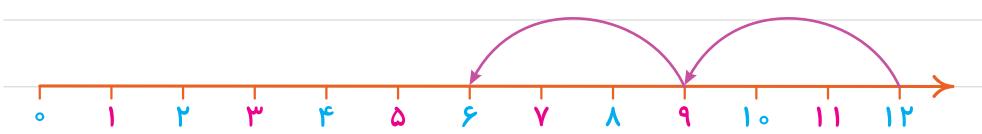

۸, ۱۶, ...

۲ عدد بعدی شمارش چند تا چند تای را با رسم چوب خط پیدا کنید.

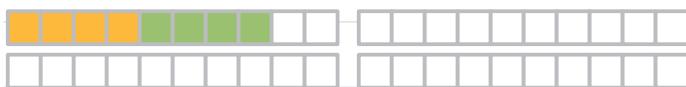

۳ با کمک محور رو به عقب بشمارید و شمارش چند تا چند تای را کامل کنید.

صفحه‌ی ۱۴ کتاب درسی

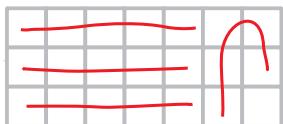
یکی از دانش‌آموزان برای شمارش ۴ تا ۱۴ تا، مریع‌ها را با استفاده از مداد رنگی‌های مختلف رنگ کرده و آن‌ها را شمرده است. شما با ادامه‌دادن رنگ‌ها الگوی شمارش را کامل کنید.

۴, ...

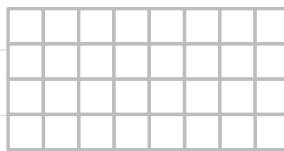
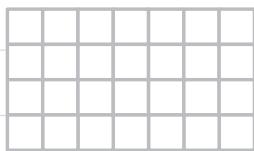
صفحه‌ی ۱۴ کتاب درسی

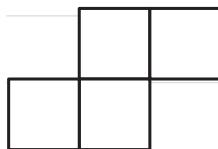
هر کس برای شمارش روشی دارد. برای مثال یکی از دانش‌آموزان برای شمارش تعداد خانه‌های شکل رو به رو، دسته‌های ۵ تایی جدا کرده و تعداد را به دست آورده است.

۲۱ او برای دسته‌بندی از رسم خطوط روی خانه استفاده کرده است.

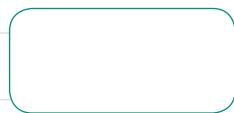
حالا شما با روش خود تعداد خانه‌های شکل‌های زیر را بشمارید و کنار آن بنویسید.

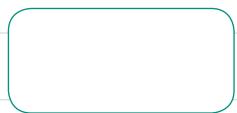

با شابلون و رسم ۴ مرّبع شکل بسازید.

۱ حاصل جمع‌های زیر را به دست آورید. (از رسم شکل یا چوب خط استفاده کنید).

$$4 + 7 + 4 = \dots$$

$$6 + 6 + 6 = \dots$$

$$7 + 7 + 7 = \dots$$

۲ در شمارش ۸ تا عدد بعد از ۲۴ را پیدا کنید.

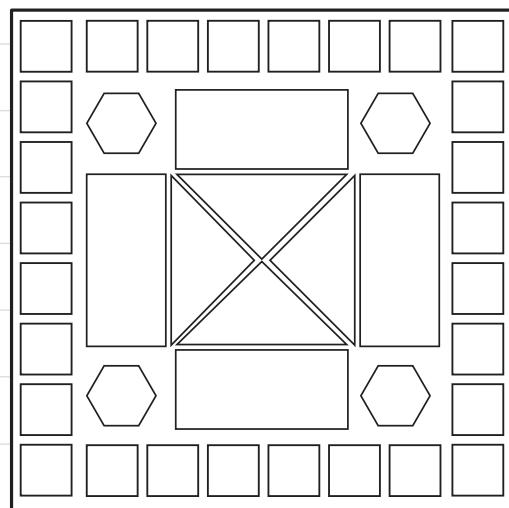
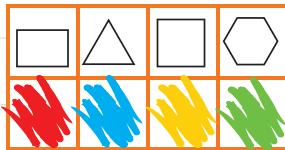
۲۴, ۲۵, ۲۶, ۲۷, ۲۸

۲ در شمارش ۵ تا ۵ تا، عدد قبل از ۴ چند است؟

۴ تعداد دایره‌ها را بشمارید و بنویسید.

۵ با توجه به راهنمای شکل را رنگ کنید.

فرهنگ نوشتن

در این فصل درس‌های مربوط به عدد که در کلاس اول یاد گرفته بودم، یادآوری شد.

یادم آمد که:

تمرین

۱ با رقم‌های ۷ و ۸ چند عدد ۲ رقمی می‌توان نوشت؟ آنها را بنویسید.

۲ با رقم‌های ۶، ۰ و ۱ هر چندتا عدد ۲ رقمی که می‌توانید، بنویسید.

۳ حاصل جمع و تفریق را با هر روشی که می‌خواهید، پیدا کنید.

$$8 + 9 = \dots$$

$$17 - 8 = \dots$$

۴ جمع‌ها را کامل کنید.

$$\dots + \dots = 5$$

۵ ۲ دسته‌ی دهتایی مداد با ۴ دسته‌ی دهتایی را روی هم ریخته‌ایم. به آنها ۷ تا یکی اضافه کرده‌ایم. حالا جدول را کامل کرده و بنویسید چندتا مداد داریم؟

دهتایی	یکی
.....	.....

۶ الگوهای شمارش رو به عقب را کامل کنید.

, , , ۲۰ , ۲۴
-۴

, , ۲۱ , ۲۸
-۷

۷ حاصل جمعهای زیر را پیدا کنید.

$$\lambda + \lambda + \lambda = \dots$$

$$9 + 9 + 9 = \dots$$

۸ مسئله‌های زیر را حل کنید.

۸ دانش‌آموز در کلاس بودند، ۶ دانش‌آموز دیگر به کلاس آمدند ولی ۳ نفر از کلاس رفتند. حالا

چند نفر در کلاس هستند؟

۹ احمد ۳ بسته مداد رنگی عتایی به رنگ‌های زرد، سبز، آبی، قرمز، قهوه‌ای و سیاه داشت. او رنگ‌های سبز و زرد هر ۳ بسته را برداشت. حالا چند مداد رنگی برایش باقی مانده است؟ (این مسئله را با رسم شکل هم می‌توانید حل کنید).

صفحه‌ی ۱۷ کتاب درسی

الگویابی کن

عقربه‌های کوچک را با توجه به الگوی ساعت‌ها رسم کنید.

